VOLAPÜK VALÖPO VEÜTIK

Loveodapük

VÖG VOLAPÜKA

Daniil Morozov: vicifal
shido2308@yahoo.com
Ekaterinburg
Rossija / Rusän

Sirkülapenäd Volapükanes valöpo.

YELOD 32id NÜM: 9 2022 SETUL PADS: 73 jü 80.

O Volapükaflens valöpo!

Volapük volfon ed obleibon volfön, bi pagebon fa mödikans da vol lölik. Suvo Volapükans (ma kösöm patedik gebanas pükas valik) datikons nulavödis, kels fabinons in vödabuks gretik. Enu pö resodatopeds anik eküpob vödis somik kil nimavoledi tefölis. Balid onas binon „bambudaber" e bo no neodon tradutodi patik. Telid e kilid tefons nimabidi bal e papenons so: „siopod" (de vöded latinik: ‚Isopoda'; nu dabinon vöd sümik: „brakiopod", efe de el ‚Brachiopoda' latinik), „leigafutaf" (leigodolsös gebi ela *kapalögaf* pla el *Cephalopoda* latinik!). Cedü ob sotüls bofik nemama binons jöniks. Pladobös donikumo magodis tefik!

BAMBUDABER.

LEIGAFUTAF Ü SIOPOD.

Spelob, das nulavöds votik sümik opubons in Volapük e no ovedons nezesüdiks sekü moikam dinas pumalöl, äsä ejenos in koned fa ‚Frank Roger' dö fütür nilik su pads fovik.

Ko vips gudikünosa, redakan:

Даниил Морозов

IX:74:2022

NULÜDATIM.

Fa ‚Frank Roger' (tiäd rigik: ‚Feeding Time'). Tradutod fa ‚Hermann Philipps'.

Hiel ‚William' äfifidom sänedi ed äsagöm daute oka: „Danob oli demü visit. Sötolös kömön suvikumo. Bo sevol, das ai obinol benokömik is. Ab nu binos tim obik ad spatön." Älöädom de kovenastul, no nen töb.

„Bäldikob", ähagom. „Too, ogolob lü legad. Binos nulüdatim."

Jiel Sophie älemufükof kapi. Ya büo fat ofa isagom ofe, das aldelo äduinom spati brefüpik lü legad – kuratikumo: lü atos, kel ireton demü on. Äklülos, das atos äbinon din gudik, ab äcedof, das sag oma dö nulüdatim ibinon te cog.

„Böds valik moons", äsagof kazeto. „Cedob, das nulüdatim no plu dabinon."

„No gidetol", hiel William ägespikom. „Dinäds te evotikons. Mutoy lönülön ad ons. Timülö!, oramenob sakädi oba."

Du fat ofa äslufom ini kvisinöp, ätikof dö ettim bü säg lunüpik, ven plans nog äbundanons e jenöfiko böds e nims votik ädabinons in legad at. Kiöpo ituvons-li sefädaspadüli – pläsif mödiküns onas inosikons?

„Dalob-li kekömön?" äsäkof sekü ladälod süpik, ven el William bäldik ägekömom de kvisinöp, sakädi kipölo.

„Lesi!", ägespikom. „Ab kanob stepön te nevifiko. Omutol lönülön ad steps obik. Boms bäldik oba no plu binons so blegüloviks äsä ettimo."

„Baicedö!", äsagof, ed äsökof plödio fati oka. Ähitos, ed äjinos, das hit ävedon vemikum ün del alik.

„Memol-li naedi lätik, ven ereinos?" äsäkof pö gol nevifik äl legad.

El William änoom kapo. „Memäl obik no rivon paseti so fagiki", älu- smilom.

„O künidan bäldädik!", ägespikof, ed om äsplodülom me smil.

Älaigolons spikotölo, e pos minuts anik ärivons legadi. Bimastams anik flamädik äbinons ret balik sublima ettimik legada.

„Memob gudiko, vio legad älogoton ettimo", el William äsagom küpeti büik oka taspikölo. „Bims, bimüls, flors. Böds tyilpöl, näsäks brumöl. Yats. Val nu moon. Ekö! top nejönik kion! Binon däsärt vagik."

„Glumükos", jiel Sophie äsiof. „Nos äkanon lovelifädön sägi lunüpik."

IX:75:2022

Älaigolons boso lü top miotik, kel ettimo ibinon lulak. Hiel William ämaifükom sakädi ed ästürom ninädi glunio: drinedaninädians vagik e moükots valasotik, keli ituvom in kvisinaböket.

„Kisi desinol-li me atos? Kikodo ekeblinol-li moükotis at?" äsäkof.

„Binos nulüdatim", ägespikom. „Ologol osi. Mostepobsöd mö steps anik. No odulos lunüpo."

„Nulüdatim-li?" äsagof. „Cedol-li, das moükots at pofidons, u kisi? Dido no suemob utosi, dö kelos spikol."

„Bleibolöd stanön e stebedolöd! E logolöd löpio!" ägespikom.

Pos minuts nemödik äliloy brumi vemikumöl. Suno äklülos, das noid at isüikon de parat flitöl, kel ävebon bei ons, ed ävotükon lüodi oka, sosus iküpon moükotis. Me kul bobädafomik ädonikon jöniko, ed ägleipon moükotis valik, kelis hiel William istürom. Posä imosumon vali, älöpikon dönu, ed ämofliton.

„Äsä isagob osi", el William äplänom. „Nulüdatim! Bo böds no plu dabinons-la, ab jafäb nog dabinon, kel neodon nulüdoti. U seimikos. Benö! gegolobsös lomio!"

Jiel Sophie äzogof. Äsötof-li kleilükön fate okik osi, das leno inulüdom parati flitöl et? Das ot äbinon te binäd sita, kel äduton lü klinükamacifod zifik e kel äjonidon ad dasukön topädi demü moükots e ad moükön onis.

Kleilükam somik ye no äbinon-la tikot gudik. Ba „nulüdam" sonemik äbinon ga veütik pro fat ofa.

„Atos mebon obe vönädi gudik", hiel William äsagom, ven ägegolons lomio. „Fredob, das ai nog kanob binön frutik." Änutom siiko. Äklülos, das äsagom fefo atosi.

„Lesi!", äfümükof. „Odelo obinol-li us dönu?"

„Go fümö!", ägespikom. „Jinos, das ga votan nonik tikon dö din pidabik at. Okomob dönu tü nulüdatim. Din at kanon lekonfidön obi."

„Fredob ad lilön atosi", äsagof. „Fümob, das neai oglömol nulüdatimi –tü del nonik."

„No dü tim, das boms bäldik oba nog opolons obi", äsagom. Ästeifülom ad golön boso vifikumo, äsva ävilom blöfön, das nämet bosik nog ädabinon in koap bäldik oma.

Seilo ägegolons lomio. ■

IX:76:2022

PLIN SMALIK.

Kapit: 24.

Äbinos del jölid, sisä miet obik in däsärt ijenon, e du älilob konoti dö tedan, äfidrinob tofi lätik vata, keli ikeblinob.

„Ag!” äsagob pline smalik, „memots valik ola binons vemo jöniks, ab no nog enätükob flitömi obik; labob nosi votik ad drinön; ed i binoböv fredik, if kanoböv golön mu nevifiko lü fon!”

„Flen obik: renar…” äsagom obe.

„O plitülanil oba! renar nu no veüton!”

„Kikodo-li?”

„Bi odeadobs suno kodü soaf…”

No isuemom tikodagoli obik; ägesagom obe:

„Binos gudik, das elaboy seimna fleni, igo if odeadoyöv suno. Obo vemo kotenob dö utos, das elabob fleni: renar…”

„Misevom mafädi riskäda”, äsagob ninälo obe. „No faemom, ni soafom. Bos solasvieta saidon pro om…”

Ab älogedom obi ed äsvo äbegespikom tikodi obik:

„Id ob soafob… Sukobsös fonädi!…”

Äjonülob me jästam säspetikami: öbinos-la tatikälik ad sukön spelü benofät fonädi in däsärt susmafik. Too ädetevobs.

Posä igolobs dü düps anik seilo, äneitos, e stels äprimons ad litön. Älogob onis, äsvo pö drim, bi boso äfifob kodü soaf obik. Vöds plina smalik aidönu äsüikons in mem obik.

„Kludo i soafol-li?” äsäkob ome.

Ab no äbegespikob säki obik. Plao äsagom obe:

„Vat kanon binön gudik i pro ladäl…”

No äsuemob gespiki oma, ab äsagob nosi… Äsevob gudiko, das no äsötoy dasäkön omi.

Äfenom. Äseidom oki. Äseidob obi nilü om. E pos seil nog äsagom:

„Stels binons jöniks, bi mebons flori, keli no logoy…”

Ägespikob: „Fümö!” ed älülogob nes spikön grufis saba dis mun.

„Däsärt binon jönik”, äläspikom.

Ed atos äbinon veratik. Ai älöfob däsärti. Seidoy oki sui sabalubel. Logoy nosi. Liloy nosi. E too bos stralon pö stil…

„Utos jönükon däsärti”, plin smalik äsagom, „das klänedon seimo fonädi…”

Päsüpädob ad suemön süpo stralami müsterik at saba. Ven äbinob hipul smalik, älödob in dom bäldik, e ma konäd lediv pinüsebon-la us. Fümo ek neföro äplöpon ad setuvön oni, e ba nek igo ästeifülon-la ad sukön oni. Ab lediv äsva ämagivükon domi lölik at. Dom obik äsvo äkipedon-la klänedoti dibätiko ninü vüm oka…

„Si!” äsagob pline smalik, „va atos tefon-la domi, va stelis u va däsärti, alo utos, kelos vedükon dini jöniki, binon nelogamovik!”

„Fredob”, äsagom, „das baicedol ko renar obik.”

Ibä plin smalik äslipikom, ilösumölo omi, äkipedob ini brads oba, e dönu ädetevob. Äfäkob. Äjinos lü ob, das äpolob-la divi breikovik. Igo äjinos lü ob, äsif nos breikovikum ädabinon-la su tal. Pö munalit älogob flomi paelik at, logis pifärmüköl at, herakrugülis ut, kels ädremilons in vien; ed äsagob ninälo obe: „Utosi, kelosi logob is, binon no plu ka logotikos. Veütikünos binon nelogamovik…”

Bi lips lafamaifik omik äfomons lafasmilili, nog äsagob ninälo obe: „Utos, kelos sovemo fäkükon obi, binon fied plina smalik peslipiköl at kol flor; maged ut rosada, kel äsvo stralon-la ninü om, äs flam lampada, igo ven slipom…” Ed älüjinom lü ob nog breikovikum. Mutoy legudiko jelön lantäris; leblad viena kanon kvänön onis…

Ed älaigolölo so, delaprimo ätuvob fonädi. *Fövot ofovon*.

NUNS.

1. VÜKIPED SMALIKUMON.

Diläd Volapükik (kel labon nemi sevädik, ab dotabik: Vükiped) ela *Wikipedia* vü yels: 2007 e 2010 ägretikumon ön spid neluveratik; primü yel 2022[id] älabon yegedis plu 127˙000, mödadil kelas too pemekon fa nünömaprogram itjäfidik ma stukot balugik: „ ‚X’ binon zif in län: ‚Y’ ”. Seimna atos äbinon propagidamed gudik, kel isüükon nitedäli vemik kol →

Volapük, ab latikumo ävedon neletian vemik tefü pak püka at, bi mödikans äprimons ad cedön, das pük di ‚Schleyer' äbinon-la so fikulik pro brein menik, das te nünömaprogram äfägon-la ad penön me pük at. Suno bümicödot at bevü gebans skilik bevüresoda omoikon, bi guvan nulik (sevabo geban: ‚IJzeren Jan') pükadiläda pemäniotöl jäfediko nosükom yegedis nenkipädik nen mals klülik betika fa men. Nu (tü d. 30id gustula ayelik) sikloped libik in diläd Volapükik labon yegedis 35˙562. 💻 📻

2. REIDED NULIK IN BEVÜRESOD.

Bevüresodo penotükon konot: „Pöträt" < fa el Nikolaj Gogol'. Doküm se Rusänapük petradutöl ninädon dili telid konota ma redakamasotül balid e penädi lölik ma sotül yela: 1842. I ninädon magodis anik, bevü votikos fotografoti di ‚Daguerre' ko logod lautana.

Utans, kels no löfilons ad reidön vödemis mödavödik (igo keninükamü maters gaseda obsik), ba onitedälikons tefü resodatoped (resodajurnal) nulik ladetü ‚*https://difikos.wordpress.com*/', kel ninädon nunis e vödemadiledis smalikis. 🖷 🕮

3. CIFALAM PLU STÄÄNIKON LOVE BEVÜRESOD.

Finü gustul Volapükagrup pö sogädaresod Rusänik: ‚VKontakte' („Pö kosam"; labon sotülis pro tölat in püks mödik) < ladetü ‚*https://vk.com/volapuk_sprache*' eliföfikon, posä ‚Hermann Philipps': cifal < elüyumom ad grup at. Nu us spikots Volapükik prolidik pubons. Cifal id evedom liman cifefa (‚Administrator') grupa ot. Nu daküpedom jäfi bevüresodatopa Volapükik sevädik nog votika.

VÖD SOFÄLIK BINON PLITÖFIK IGO PRO BELAGIAN (7).

Mär fa ‚Evgeny A. Khvalkov', petradutöl fa ‚Daniil Morozov'.

„Süpäd kion!" belagian ästunikom, „no memob, das reg äprünom-la obe moni! Ye if esedom lü ob miti flifik, kel ekömon ito lü ob timü koled, ba sötob binön danöfik kol om!"

„No binorös so vifälik, o cädasöl: belagian!" kurayagan ägespikom, äsäveadölo glävi, „nen komip no odagetor obi. Ab elilob, das skilor ad lonülön rätis. Ba pledobsöv-li pledi vönik at?"

„Benö!" belagian äbaicedom, „okanobs steifön ad pledön. Te bü atos baiodobsös tefü noms. If no utuvedolöv rätis kil de ob, tän ofefidob oli."

IX:79:2022

„Obinosös ma vil ora!” hiyunan äbaicedom, „e kis ojenon-li, if utu=vedoböv onis?”

„Jö=ö=ö!…” belagian äletikom e primo älülogom oki it, poso hiyu=nani. „Täno üfo odalol-li fefidön obi?”

„Buükoböv ad refudön daifidi somik”, ‚Mirisleyf’ ägesagom, „ab täno omutor gepelön lölo rege debi orik!”

So irajanoms osi. Belagian älonülom ele ‚Mirisleyf’ rätis kil — e kio ästunikom, posä etan ituvedom onis valik! Too ibä belagian leno älabom moni alseimik ed äkanom gegivön rege vero nosi, grinedölo älogädükom tutis oka ed äprimom ad mufön äl hiyunan.

„E kis tefon-li rajani obsik? o cädasöl: belagian!” ‚Mirisleyf’ istuniköl ävokädom. „Or it ga äpromor ad gegivön rege goldakönädis mil pö jenet, üf ötuvedoböv rätis valik de or!”

„Onu osenol, kisi cedob dö el „goldakönäds mil”, o lusogan menik!” kaniban äluvokädom ed äjutedom sui kurayagan. E ditret vemik ireifonöv hiyunani, if no älabomöv in tävasakäd yebi bleinüköl, keli ‚Layfo’ kälöfik omik igivof ome! ‚Mirisleyf’ äsumom nameti puina ed äjedom oni neme=diko lü logs belagiana, e du etan ästanom, äsva ivulom-la, älogölo nosi, äzügolom zü om e pödo äseidom lami gläva okik len gug mosta.

„No deidorös obi! o cädasöl!” belagian älebegom. „Nog ofrutob ori. Yulob ore, das no plu osteifülob ad blinädön ore dämi; too mutob koefön, das no labob goldakönädis mil, bi jenöfo reg neföro eprünom obe monis alseimik.”

„Lio atos mögonöv-li?” ‚Mirisleyf’ ästunikom. „Himayedal ga no äkanom-la lugön! Reto, o cädasöl: belagian! nu binor fanäb obik; söko=röd obi lü regakur, kö pomütor ad gidükön pösodiko ori lo himayedal.”

E so ‚Mirisleyf’ ädetävom kedugölo belagiani lü regakased. Ätevoms lunüpo, e fino ärivoms mönis cifazifa, ab täno ‚Mirisleyf’ älogedom lü fot, kö ludom oma ätopon, ed äreafom ad tikön dö jilelöfäb okik: ‚Layfo’.

„O cädasöl: belagian!” äspikom, „büä odajonob obi rege ed olobli=nob ori foi om, uvilob-la dönulogön jimatani obik. Olebönor-li ad stebe=dön obi in mänsidatop fotik? Latikumo mö düp bal ya ogegolob lü or ed okedugob ori ini kased.” *Pofövos.*

IX:80:2022

STEL PANEMÖL SOL.

(*Lid fa ‚Viktor Tsoi', petradutöl fa ‚Danny Zhang'.*)

Nif vietik, glad gedik
tegons taledi kräköfik.
Äsä teged penägedöl su on
dabinon zif ko vegs snalafomik.

E love zif vebons lefogs,
vealölo svieti silik.
E love zif binon mismok yelovik,
love zif telmilyelik
stanöl in sviet stela
panemöl sol.

E krig telmilyelik jenon,
krig nen kods patik.
Krig: din yunanefa
ä med ta frons bäldanik.

Blud redik, so vemo redik,
pos düp bal te nog tail binon;
pos tels glofons flors e yeb su on;
pos kils edönulifikon
e pavamükon fa strals stela
panemöl sol.

E sevobs, das ai äbinos so,
das fät löfon plu
utani, kel bai noms votik lifon,
e muton deadön yuniko.

Memon ni vödi „si" ni „nö";
memon ni dinitis ni nemis.
E kanonöv rivön stelis
– nes sevön, das binos drim –,
e dofalön, bi poflamädon fa stel
panemöl sol.

Kanoy lilön lidi it, reidön rigädi tiädü ‚Звезда по имени Солнце'
e tradutodis ini püks votik su pad:
‚https://lyricstranslate.com/en/Victor-Tsoi-Zvezda-po-imyeni-Solntse-ZVEZDA-PO-IMENI-SOLNTSE-lyrics.html'.